

Prædiken

18. søndag efter trinitatis

Sl 121

Joh 15,1-11

1 Joh 4,12-16a

Salmer

68 Se hvilket menneske

47 Jeg løfter mine øjne op

448 1-3 Fyldt af glæde over livets under

Dåb

448 4-6

Prædiken

368 Vintræet og grene ... mel. Himlene Herre fortælle din ære

473 Dit minde skal o

732 Dybt hælder året Mel.: Johann Crüger 1653

Indledede betragtninger:

Søndagen i dag kalder vi 18. søndag efter trinitatis.

Hele trinitatistiden er den længste periode i kirkeåret og går fra pinse og indtil advent. Trinitatis tiden fortæller om treeninghedens virke i mennesker. Gud søn og Heligånden er optaget af at se hvordan troen trives og vokser i den kristne menighed. Deres opgave, deres mission er at få os til at vokse og spire og bære frugt i troen på Kristendommens budskab.

18 søndag i trinitatis fokuserer på vintræet og beskæring af vi træet. Vi skal løfte vores øjne mod himmelen siger det GT og se hvad gavn en beskæring af vintræet gør. Vi ser at i os selv kan vi ikke bære frugt. Alene ved tro på Jesus og bøn til Gud kan vi bære frugt. Det er beskæringens hensigt at vi må bære frugt. God frugt til gavn og glæde for Gud og næsten.

Og den gode frugt er til at få øje på i dag hvor 4 børn indpodes på vintræet og bliver en del af den kristne menighed særligt velkommen til jer.

Lad os alle vende os i bøn og bede om gode frugter. - Lad os derfor bede:

Bøn. Lad os bede!

Lad os bede: Almægtige Gud vor Far, må vi sidde lidt hos dig, må vi lytte til dit ord og mærke, at du er her. Jesus, må vi se lidt af dit lys og må vi mærke, der er fred til vores sarte sjæle. Hjælp os til at lukke alting ud og kun lytte til, hvad du vil sige Gud. Amen.

Prædiken:

Salmisten sagde fra Gt læsning –

Jeg løfter mine øjne mod bjergene, hvorfra kommer min hjælp?

Og svaret var.

Min hjælp kommer fra Herren, himlens og jordens skaber.

I onsdags løftede jeg min øjne mod himmelen og spurgte Gud – hvor kommer min hjælp til denne prædiken. Og svaret var fra konfirmanderne.

Konfirmanderne havde været over i den gamle kirke. Her havde de i grupper arbejdet med 4 spørgsmål? Det tre første spørgsmål var:

Hvad læser vi om i Bibelen?

Hvorfor komme vi i kirke.?

Hvad laver vi i kirken?

De sidste og 4. spørgsmål venter vi med til sidst i prædiken

Svarene de fremlagde mundligt for hverandre var enkle og gode og oprigtige – bare lige nogle

- vi læser i bibelen for at lære om Gud

- vi kommer i kirken for at høre om Jesu, modtage hans blod.

- vi laver i kirke ikke så meget vi synger, beder og viser vores tro

Deres svar må gerne holdes op med det, vi ville svare hvis vi skulle svare på de samme spørgsmål.

Svarene rammer en enkelthed – der næsten er for lige til. I et mundheld siger vi at det er fra børn og fulde folk vi skal høre sandheden.

Og nu kan vi så spørge søndagens evangelium om konfirmanderne ikke har ret. Er det ikke også enkelt, fromt og ligetil hvad kristendommen handler?

Evangeliet fortæller i dag hvorfor vi skal høre om Gud og hvorfor vi skal komme i kirke.

Enkelt siges de bliv i mig og jeg bliver I jer – et udtryk for at søge, være og finde Jesus – og det gøres som konfirmanderne udtrykte det ved at læse i bibelen og komme i kirken.

Evangeliet handler i dag om en beskæring. Et sikkert efterårs tegn. Tiden er til at beskære, plante om og få det bedste frem i planterne – så de er klar til vinter og senere sommer og høst.

Evangeliet handler om vingårdsejeren og vintræet. Vingårdsmanden er Gud – der ser på sit vintræ. Vintræet er i dette tilfælde et billede på Jesus Kristus. Grenene er et billede på mennesker. Og frugten er et samspil mellem Jesus og mennesker.

Det er enkelt og lige til – de grene der ikke bærer frugt klippes af rives sammen og kastes på efterårs bålet. De grene der bærer frugter renses for snavs og snask i bibelen kaldet for synd for at kunne bære mere frugt.

Og vi fornemmer at vingårdsmanden er interesseret i at vintræet bærer frugt og gerne mere end sidste år – derfor går han effektivt til værks med efterårsbeskæringen. Nu skal der ryddes op og renses ud.

Der er vel ingen som kan sige, at det ikke er godt at beskære og rense ud for hensigten er vækst og mere frugt til gavn for vingårdsejeren og de der vil spise frugten.

Det kan dog virke barsk og dramatisk at så mange grene ligger på jorden efter en beskæring. Men forarbejdet for en god høst er vigtig. Nogle gartner kan lige frem sige: det må gøre lidt ondt for at det kan blive godt.

Sådan er det også i den åndelige verden. Det kan godt gøre lidt ondt for at det kan blive godt. Det er godt for mennesker at lade Gud se på ens liv og få rensed ud i det der ikke er

sundt og godt. Altså lade Guds lys skinne. Er der noget der hindrer mennesket i at vokse og blive til gode bær – så renser Gud ud og giver gode vækstbetingelser. Og denne beskæring kan godt gøre lidt ondt. Men i evangeliets lys forstår vi hurtigt at Guds beskæring kan rette selv grene og bær der ikke ser ud til at have gode vækstbetingelser. Beskæringen retter op og får vintræet til at vokse og bære god frugt.

Vingårdsmanden ved også at det ikke er hvert år der brug for kraftige beskæringerne, måske er det bare nogle enkelte kviste og snavs og gamle blade der skal fjernes – men en gang i mellem må der tages kraftigt ved for at vintræet kan have gode vækstbetingelser.

Teksten giver det samme svar som konfirmander gav - hvorfor komme i kirke hvorfor læse i bibelen – for at bære frugt og være til gavn for Gud og næsten svarer dagens evangelium. Og det var det samme konfirmander sagde – for at møde Gud, bede og blive bekræftet i troen.

Og i dag sidder vi en masse grene og tog vi Guds briller på ville vi se smukke og flotte vindruer klasser. Alle giver Jesus os mulighed for at blive i ham og gå ud af kirken bære en god smag ud i verden.

Her i Brønderslev vokser kirken også og har rigtig gode vækstbetingelser. Men forud er gået en kraftig beskæring.

Efter en rig periode omkring år 1900 skiftet hvor der kom rigtig mange i byens kirker – har der været i mange år fundet en kraftig beskæring sted. Beskæringen er gået kraftigt ud over kirkegangen – det er gået ned af bakke og færre og færre er kommet i kirken. I begyndelsen af 70'erne tog man konsekvensen og beskærte kirken med at pille pulpituret ned – en drastisk beskæring men nødvendigt.

Nu er beskæringen ved at være fuldendt. Der er skåret ind til benet.

Hvad sidder der så tilbage her i kirken? En voksende og spirende folk – en flok som i dag hører ordene: Jeg er vintræet – I er grenene – den der bliver imig og jeg i ham han bærer mængden frugt. Hvis I bliver i mig og mine ord bliver i jer så bed om hvad I vil og I skal få det.

Beskæringen i Brønderslev kirke har været så kraftig og effektivt at nogle på den ene side vil begræde at det er sørgeligt at der ikke kommer flere i kirken og nu må der gøres noget.

På anden side vil der være nogle, der glæder sig over at der kommer så mange og siger vi skal ikke bekymre os.

Det er altid svært at afgøre om et glas fyldt halv op med vand er halv tom eller halv fuld. Jeg hører til dem der har lidt af begge sider i mig.

Men midt i det om vi skal glæde os eller græde over kirkegangen så lærer evangeliet os dog en ting i dag.

Det er fokuser på Jesus.

Og når vi får øje på ham så siger han frimodigt: bed om hvad som helst og I skal få det.

Og det hjælper at fokuserer på Jesus.

For alt for ofte fristes vi til kun at fokuserer på den kirkehistoriske beskæring som er fundet sted over de sidste 80 år siden vores kirke blev bygget – hvor fokus bliver at enten så lukker vi eller også blomster vi.

Men evangeliet løfter vores blik så vi ser tingene i et lidt større perspektiv. Vores hjælp kommer fra Herren lærte salmisten os.

Ingen kan jo kigge de næste 80 år ind i fremtiden.

Ingen kan udtale sig om fremtiden.

Evangeliet løfter vores blik og giver os svaret.

Vi skal ikke lytte til hvad mennesker siger om Brønderslev kirke, kirken i Danmark eller Europa – men lytte til vingårdsmanden.

Vi skal lytte til Gud. Vi skal bede til ham. Vi skal lytte til ham og mærke efter hvad er Guds vilje med kirken i Brønderslev i Danmark ja i verden!

Bed om hvad som helst og I skal få det.

(pause)

Efter Gudstjenstjensten er der kaffe i våbenhuset og her har vi sammen med kaffen, vindruer – det er lige årstiden for vindruer og smagen er god. Smag på dem og fornem om du kan lide smagen.

Det samme må vi gøre nu her i kirkerummet – smag på vintræet – smag på Jesus.

Jeg er vintræet I er grenene. Den der bliver i mig og jeg i ham, han bærer megen frugt. I kristendommen er frugten tydeligt. Evangeliet kalder frugten kærlighed og fuldkommen glæde. Ligesom vi om lidt kan spise vindruer i våbenhuset, sådan kan vi også sidde her og få smag for Jesus. Smag for kærligheden og den fuldkomne glæde. Kærlighed og glæde for mange store og defuse begreber – for hvordan definerer man kærlighed og glæde.

Det er apostlen Paulus et bud på. Han har i ny testamente begået sig et skrift der er aktuel til enhver tid. Kort fortalt så handler brevet om at Paulus skriver til en menighed der ligger i Galitien – som har bygget en menighed op om det evangelie han forkyndte for dem – men da han er rejst bort forvilder de sig væk fra evangeliets enkelthed og klar hed – der opstod splid, kiv, farisæisme og nærmest slogskampe i den kristendommen som skulle være så simpel og enkelt at tage til sig og leve i.

Og i slutningen af brevet til menigheden konkluderer han på det vi efterspørger i dag hvad er lige frugten som kristen menighed.

Og hertil siger Paulus og jeg citerer:

v13 Brødre, I blev kaldet til frihed... Kødets gerninger er velkendte... Men Åndens frugt er kærlighed, glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed, mildhed og selvbeherskelse. Alt dette er loven ikke imod! De, som hører Kristus Jesus til, har korsfæstet kødet sammen med lidenskaberne og begæringerne. Lever vi i Ånden, skal vi også vandre i Ånden. Lad os ikke bilde os noget ind, lad os ikke tirre og misunde hinanden.

Paulus udtrykker for os at kærligheden og glædens frugt er det gode vi alle gerne vil men måske har svært ved at få frem.

Hvad er det for en smag kristendommen giv deler i? Måske har vi glemt svaret? Måske har vi glemt det enkle i kristendommen?

Har vi glemt hvad kristendommen handler om så har vi brug for at vingårdsmanden får lov til at beskære og rense vintræet. Eller sagt på dansk at bede om tilgivelse og nåde og lys – så vi ikke rådner op for til sidst at hugges af og kastes i ilden.

Måske har vi svært ved at gribe kærligheden og glæden men har et ønske om at gerne ville – så er det med at høre Jesus ord i fortællingen om vintræet – bed om hvad som helst og det skal gives jer. Vi kan bede om kærlighed og glæde.

Paulus er i alt fald ikke i tvivl om det enkelte og oprindelige i kristendommen og det er kærlighed, glæde, fred tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed mildhed og selvbeherskelse.

Det er de frugter en gren på et vintræ bærer.

En menighed der ikke fokuserer på Jesus Kristus og ikke beder udtrykker evangeliet to alvorlige ting omkring.

For det første: Vingårdsmanden går i vingården og beskærer vintræet for at få det til at bære frugt. Det er en alvor i Kristendommen som jeg har forsøgt at beskrive ved at se tilbage på de sidste 80 år her i Brønderslev – der har fundet en beskæring an og fremtiden vil vise hvad det føre med sig! Vi ved bare at I København og andre steder lukker kirkerne og ser vi andre steder ikke bare i Europa, der lukker kirkerne og har tilbage gang.

Det at Gud beskærer vintræet er en alvor og en realisme i kristendommen vi ikke altid vil snakke om og helst lade ligge. I et land, en by en menighed der ikke fokuserer på Jesus Kristus og beder – her finder der en beskæring sted.

Men der er også en anden realisme og en anden vej. En menighed kan se sig selv skåret sig meget ind til benet at det ikke ser ud til at nogen fokuserer på Jesus Kristus og beder og ikke synes at bære god frugt. Et land, en by en menighed kan være opgivende, modløse og forvirrede. Her drejer enkeltheden i kristendommen og fornuften om at fokuserer og løfte blikket på vintræet.

For ved at se på vintræet får vi øje på at der liv i træet og dermed også liv i de grene der er tilbage.

Et land, en by en kirke kan glemme at fokuserer på Jesus. Og det kan der være flere årsager til. Bare en. Mange siger Jesus ikke er noget særligt. Det kan da ikke være ham der er løsningen.

For dem, der har set et vintræ vil vide at det ikke er et særligt kønt træ. Stammen er rynket, ser gammel ud og grene er krogede og tynde og cirklede. Alt ser lidt opgivet ud på en vintræ især når der lige har været høst og det er blevet efter år og tid til beskæring. Da ser et vintræ ynkeligt ud. Og vingårdsmanden skal eje stor visdom og indsigt i et vintræets trivsel for ikke at få den tanke – vi hiver det hele op – vi klipper lidt mere af en nødvendigt. For at sige det lige ud så ser et vintræ grim og ynkeligt ud. Sådan tænker mange om Jesus. Han er ynkelig og grim når han hænger der på korset.

Men når beskæringen har fundet sted. Når lyset skinner. Foråret varmer, knopperne skyder og springer ud – da dækkes stammen og grenene af grønne store og frodige blade. Og når vindruerne vokser i styrke og antal så ser man alene skønheden og frodigheden på vintræet. Da er der fokus på frugten og de grønne blade. Da er der fokus på det der giver smag på livet – frugten – vindruerne saften. En menighed der får øje på den Jesus ser både hans ynkelige men også hans opstandelses kraft og evige sejr.

Den kristne menighed er en samling af krogene rynkede og grimme grene der sat på et lille vintræsstamme. Vi ser faktisk lidt ynkelige ud. – men får vi med Paulus ord lov til at leve i Ånden, og vandre i Ånden. Da skal der ud af denne forkrampede skare vokse god frugt som andre glæder sig over og kan se. Frugten spirer og flere og flere får smag for den gode frugt.

Altså hvis vi ikke synes kirken bære god frugt så har jeg nævnt to forklaringer. Der begge samles i dette – det handler om at fokuserer på Kristus og bede.

Vejen til en ret forståelse om kirken bære frugt er som jeg sagde tidligere ikke ved at fokuserer på andre mennesker eller en selv – men at se på Jesus og bede. Bed om hvad som helst inviterer Jesus os til.

Og mit håb og ønske er at flere mennesker på se og forstå det gode i smagen af kærlighed, glæde, fred tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed mildhed og selvbeherskelse.

Tiden vi alle lever i nu fortæller os at en kraftig beskæring har fundet sted i Brønderslev, i Danmark i Europa de sidste godt 100 år. Det siger eksperter, det siger biskopper, provster og præster og ikke mindst lægfolk. Udfordringen og spørgsmålet som rejses som en provokation i dagens evangelium bliver at forstå Jesu ord: Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min faders bud og bliver i hans kærlighed.

Uden at svare på udfordringen og spørgsmålet er det lige til at sige der er noget holdbart og langt sigtet i at holde Jesu bud og blive i hans kærlighed. Smagen af kærlighed, glæde, fred tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed mildhed og selvbeherskelse siger enhver at det holder mere og er bedre at bygge på en en kortvarrig forbugts gode.

Det sidste spørgsmål og det fjerde spørgsmål jeg stillede konfirmanderne og som jeg bad dem svare på var spørgsmålet – hvordan får vi de gamle i kirke? Og så bad jeg dem overveje hvornår er man for gammel?

Ganske rigtig faldt mange konfirmander i med begge ben og mærkede ikke lige min lige finte – for de svarede – de gamle skal bare have en bus, kaffe og kage så skal de nok komme. Men nogle havde dog fået fat i min hensigt – for min hensigt det er at når konfirmander er konfirmeret så ser vi aldrig dem mere i kirke. Sådan er det ved mange kirkelige handlinger – når nogle har været i kirke en gang i forbindelse med bryllup, begravelse eller jul så behøves de ikke at komme.

Som mange konfirmander siger efter konfirmationen så er vi blevet for gamle til kirke – vi er blevet klogere.

Men dagens evangelium opmuntres os til ikke at blive for gamle eller vente til at vi bliver gamle med at kommer der hvor Gud er.

Jesus siger – bliv i mig. Jesus siger om lidt i nadveren – velsignet være han som kommer i herrens navn – velsignet være du om du ulejlig dig til at komme til Herrens bord hvor kærlighedens frugter hældes i dig i form af kød og blod.

For her ved nadver vil du som vi oplevede det i dåben lige før erfare der sker en forvandling – vi fokuserer på Jesus vi løfter vores blik mod Gud – og når vi mødes med ham da sender han os ud i verden og bærer frugt – kærlighedens frugt.

Må Gud velsigne dig rigt i at bære god frugt.

- Doksologi:

Lov tak og evig ære være dig vor Gud, Far, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse nu og i al evighed Amen.